6 Metóda združených gradientov a kvázinewtonovské metódy

6.1 Metóda Fletchera a Reevesa. Naprogramujte metódu združených gradientov Fletchera a Reevesa pre náhodnú kvadratickú funkciu. To znamená, že v účelovej funkcii

$$Q(x) = \frac{1}{2}x^T G x + h^T x$$

budú kladne definitná, symetrická $n \times n$ matica G a n-rozmerný vektor h náhodne vygenerované. Štartovací bod x^0 určite tiež náhodne. Pozorujte, ako závisí potrebný počet iterácií od rozmeru úlohy n.

Poznámka: Pre ľubovoľnú štvorcovú maticu A je matica $AA^T + I$ kladne definitná.

- **6.2 Kvázinewtonovské metódy pre náhodnú kvadratickú funkciu.** Naprogramujte kvázinewtonovskú metódu pre náhodnú kvadratickú funkciu. Použite
  - (a) DFP metódu s korekčnou maticou

$$\Delta H_{DFP} = \frac{pp^T}{p^Ty} - \frac{Hyy^TH}{y^THy},$$

(b) BFGS metódu s korekčnou maticou

$$\Delta H_{BFGS} = \left(1 + \frac{y^T H y}{p^T y}\right) \frac{p p^T}{p^T y} - \frac{H y p^T + p y^T H}{p^T y},$$

(c) SR1 metódu s korekčnou maticou

$$\Delta H_{SR1} = \frac{(p - Hy)(p - Hy)^T}{y^T(p - Hy)}.$$

Pozorujte, ako závisí potrebný počet iterácií od rozmeru úlohy n.

6.3 Kvázinewtonovské metódy s približne optimálnym krokom. Naprogramujte kvázinewtonovskú metódu pre niektorú z funkcií

$$f_1(x_1, x_2) = x_2^4 + (x_1 - 2)^2 (5 + x_2^2) - 2x_1 x_2 + 9x_1 - 5x_2, \quad x^0 = (-3, 3)^T,$$

$$f_2(x_1, x_2) = e^{x_1 + 3x_2 - 0.1} + e^{x_1 - 3x_2 - 0.1} + e^{-x_1 - 0.1}, \quad x^0 = (-1, 1)^T.$$

Použite (a) DFP metódu, (b) BFGS metódu, (c) SR1 metódu.

Dĺžku kroku voľte približne optimálne pomocou *backtrackingu*. Rozhodnite sa, či programu zadáte potrebné derivácie, alebo použijete ich numerické aproximácie. Porovnajte rýchlosť konvergencie s Newtonovou metódou, ktorú ste pre rovnaké funkcie programovali na minulom cvičení.

6.4 Kvázinewtonovské metódy s optimálnym krokom. Upravte programy z príkladu 6.3 tak, aby volili optimálnu dĺžku kroku. Využite niektorú z metód minimalizácie funkcie jednej premennej, ktoré ste programovali na druhom cvičení, alebo použite metódu zlatého rezu vo funkcii zrez(f,a,b). Porovnajte rýchlosť konvergencie s programom s približne optimálnym krokom z príkladu 6.3.